This document is available in English **Eitem ar yr agenda 10**

Adroddiad ar gyfer	**Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru**
Dyddiad	**18 Mawrth 2019**
Swyddog Arweiniol	**Ken Finch – Trysorydd**
Swyddog Cyswllt	**Ken Finch (01745 535286)**
Pwnc	**Alldro Amcanol 2018/19**

PWRPAS YR ADRODDIAD

1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu amcan i'r Aelodau o berfformiad refeniw a chyfalaf amcanol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru ym mlwyddyn ariannol 2018/19.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2 Yn ei gyfarfod ar 18 Rhagfyr 2017, mae Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) wedi cymeradwyo £34.1m o gyllideb refeniw. Roedd y gyllideb honno'n cynnwys cyfraniad o £0.65m o'r cronfeydd wrth gefn. Fel yr oedd pethau ar 31 Ionawr 2019, rhagwelir o hyd y bydd angen dyfarniad y gyllideb lawn, gan gynnwys y cyfraniad o'r cronfeydd wrth gefn.

3 Fe wnaeth yr Awdurdod gymeradwyo cyllideb gyfalaf o £4.9m yn Rhagfyr 2017, a chynyddodd honno i £5.9m ar gyfer prosiectau sy'n weddill ers 2017/18. Rhagwelir mai'r gwariant cyfalaf yn y flwyddyn lawn yw £2.4m, sy'n adlewyrchu'r ffaith fod amseriad cyflawni nifer o brosiectau wedi'i ad-drefnu.

ARGYMHELLIAD

4 Gofynnir i'r Aelodau nodi bod yr Awdurdod yn gwneud y canlynol:

(i) rhagweld defnyddio ei gyllideb refeniw yn llwyr, sef £34.1m yn 2018/19;
(ii) rhagweld gwariant cyfalaf o £2.4m yn ystod 2018/19, o gymharu â'r cynllun sef £5.9m; a
(iii) rhagweld defnyddio'r holl ddyraniadau grant yn llwyr.

CEFNDIR

5 Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â'r incwm a gwariant refeniw a chyfalaf gwirioneddol yn y flwyddyn hyd at 31 Ionawr 2019, ac mae'n amcangyfrif sefyllfa ragolygol ar gyfer diwedd y flwyddyn.

6 Mae'r grantiau a ddyranwyd yn ystod y flwyddyn wedi'u nodi yn y flwyddyn, ond nid ydynt wedi'u cynnwys yn y ffigyrau refeniw a chyfalaf.

GWYBODAETH

Y Gyllideb Refeniw

7 Yn ei gyfarfod ar 18 Rhagfyr 2017, fe wnaeth Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) gymeradwyo cylideb refeniw o £34.1m. Roedd hyn yn cynnwys cyfraniad o £0.65m o'r cronfeydd wrth gefn. Yn ôl y rhagolygon ar 31 Ionawr 2019, bydd angen holl ddyraniad y gyllideb, gan gynnwys y cyfraniad o'r cronfeydd wrth gefn.

8 Mae'r tabl isod yn cadarnhau'r incwm a'r gwariant o flwyddyn i flwyddyn, a'r rhagolygon o ran yr alldro.

	Cyllideb 2018/2019 £'m	Gwariant hyd at 31/01/2019 £'m	Amcangyfrif o'r alldro £'m	Amrywiad 2018/2019 £'m
Costau Gweithwyr	24.8	20.3	24.8	0
Safleoedd	1.7	1.4	1.9	0.2
Cludiant	1.0	0.8	1.1	0.1
Cyflenwadau	3.0	2.1	3.1	0.1
Taliadau Trydydd Partïon	0.9	0.5	0.9	0
Ariannu Cyfalaf	3.0	0.3	2.7	(0.3)
Cyfanswm y Gwariant	**34.4**	**25.4**	**34.5**	**0.1**
Incwm	(0.3)	(0.2)	(0.4)	(0.1)
Gwariant Net	**34.1**	**25.2**	**34.1**	**0**

9 Mae lefel uwch y gweithgarwch dros yr haf wedi rhoi pwysau mawr ar y gyllideb refeniw. Aethpwyd i'r afael â hyn drwy reoli swyddi gwag tymor byr, rheoli gwariant nad yw'n gysylltiedig â chyflogau, a chostau ariannu cyfalaf is. Mae'r camau hyn wedi golygu bod golygu bod modd rheoli'r gyllideb o fewn y terfynau a osodwyd gan yr Awdurdod ym mis Rhagfyr 2017. Fodd bynnag, cafwyd rhai pwysau o ran costau, a cheir amlinelliad ohonynt isod.

Costau Gweithwyr

10 Teimlwyd pwysau yn y maes gwariant hwn oherwydd bod mwy o weithgarwch yn ymwneud â thanau glaswellt a rhostir wedi digwydd yn ystod yr haf. Yn ôl y rhagolygon cyffredinol, bydd costau gweithwyr yn cyd-fynd â'r gyllideb, er bod y tabl isod yn dangos y pwysau ar gostau diffoddwyr tân.

	Cyllideb 2018/2019 £'m	Gwariant hyd at 31/01/2019 £'m	Amcangyfrif o'r Alldro £'m	Amrywiad 2018/2019 £'m
Prif Swyddogion	0.6	0.6	0.6	0
Diffoddwyr Tân	18.4	15.1	18.6	0.2
Staff Cefnogol	5.1	4.2	4.9	(0.2)
Hyfforddiant	0.6	0.4	0.6	0
Amrywiol	0.1	0.1	0.1	0
CYFANSWM GWEITHWYR	**24.8**	**20.4**	**24.8**	**0**

11 Mae costau Diffoddwyr Tân, sy'n gysylltiedig â lefelau uwch o weithgarwch, wedi cael eu lliniaru'n rhannol drwy amcancanfrif is o'r ddarpariaeth bensiynau.

12 O ran staff cefnogol, amcangyfrifir tanwariant oherwydd nifer o swyddi gwag yn y tymor byr.

13 Cafwyd pwysau yn ystod y flwyddyn hefyd, oherwydd bod rhagor o hyfforddiant cymorth cyntaf wedi cael ei ddarparu ar draws y Gwasanaeth. Mae rhagolygon yr alldro yn dal yn cyd-fynd â'r gyllideb oherwydd bod y costau'n cael eu rheoli'n ofalus.

Safleoedd

14 Rhagwelir gorwariant o £0.2m ar gyfer y flwyddyn gyfan, ac mae hyn yn adlewyrchu costau ychwanegol o ran costau atgyweirio a chynnal a chadw ac ynni. Mae'r costau ynni wedi codi oherwydd bod tariffau bron i 15% yn uwch.

15 Mae'r gorwariant yn cael ei wrthbwyso'n rhannol drwy ragor o incwm drwy feddiannu adeiladu ar y cyd, a dangosir hyn yn yr incwm.

16 Cynhaliwyd arolwg o gyflwr yr adeiladau yn ystod y flwyddyn, a bydd yr arolwg yn cael ei ddefnyddio i gyfeirio gwariant yn y blynyddoedd i ddod.

Cludiant

17 Ar y cyfan, amcangyfrifir y bydd gorwariant o £0.1m ar y gyllideb cludiant, a hynny oherwydd cynnydd ym mhrisiau tanwydd a chostau'n gysylltiedig â lefelau uwch o weithgarwch yn ystod yr haf.

Cyflenwadau

18 Rhagwelir y bydd £0.1m o orwariant ar y gyllideb ar gyfer cyflenwadau. Mae hyn yn adlewyrchu'r pwysau o ran costau a gweithgareddau dan nifer o benawdau. Yn arbennig, teimlir pwysau mewn TGCh oherwydd costau yn gysylltiedig â chynnal gweinyddion a rhaglenni gweithredol hanfodol.

19 Bydd tanwariant ar y gyllideb cyfathrebu oherwydd nifer o ffactorau, gan cynnwys gostyngiad yng nghost rhenti llinellau a chostau yn gysylltiedig â ffonau symudol oherwydd newidiadau yn nhrefniadau contractau a chyflwyno ffonau VoIP newydd (llais dros brotocol y rhyngrwyd).

Ariannu Cyfalaf

20 Mae'r taliadau ar y gyllideb refeniw ar gyfer ariannu'r rhaglen gyfalaf yn llai na'r hyn y cyllidebwyd ar ei gyfer oherwydd bod derbyniadau cyfalaf, yn bennaf yr elw o werthu hen orsaf dân Wrecsam, wedi cael eu defnyddio yn 2017/18.

INCWM

21 Rhagwelir bod yr incwm £0.1m yn uwch na'r gyllideb wreiddiol. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod staff wedi cael eu secondio a bod incwm ychwanegol wedi dod o ganlyniad i feddiannu safleoedd ar y cyd.

INCWM GRANT

22 Mae'r Awdurdod yn cael nifer o grantiau, a dyma grynodeb ohonynt isod:-

	£'r
Firelink	0.4
Tîm Lleihau Llosgi Bwriadol	0.1
Ymyrriadau	0.2
Cydnerthedd Cenedlaethol	0.2
Y Ffenics	0.1
Fforwm Lleol Cymru Gydnerth	0.

23 Bydd yr incwm grant yn cael ei ddefnyddio'n llwyr yn y flwyddyn, a hynny yn unol â thelerau ac amodau'r grantiau. Mae'r gwariant ar grantiau'n uwch na'r gyllideb a gymeradwywyd gan yr Awdurdod, ac mae wedi ei eithrio o'r ffigyrau sydd yn Atodiad A.

Y RHAGLEN GYFALAF

24 Fe wnaeth yr Awdurdod gymeradwy'r rhaglen gyfalaf o £4.9m, a chynyddodd hon i £5.9m ar gyfer prosiectau sy'n weddill ers 2017/18. Mae Atodiad B yn darparu dadansoddiad o'r cynlluniau, a rhagwelir mai £2.4m fydd y gwariant alldro blwyddyn lawn.

25 Mae'r rhagolygon ar gyfer blwyddyn lawn yn adlewyrchu'r ffaith fod nifer o brosiectau wedi cael eu had-drefnu i gyfnodau yn y dyfodol fel rhan o'r strategaeth tymor hir i adolygu'r modd y defnyddir asedau a beth yw'r costau refeniw cysylltiedig.

	Cyllideb 2018/2019 £'m	Gwariant hyd at 31/01/2019 £'m	Amcangyfrif o'r Alldro £'m	Amrywiad 2018/2019 £'m
Safleoedd	1.4	0.3	0.9	(0.5)
Cludiant	1.1	0.3	0.4	(0.7)
TGCh	1.0	0.1	0.3	(0.7)
Ystafell Reoli	0.8	0.5	0.6	(0.2)
Adnewyddu System AD	0.1	0.1	0.1	(0.1)
Gweithrediadau	1.5	0.1	0.2	(1.4)
CYFANSWM	**5.9**	**1.3**	**2.4**	**(3.5)**

26 Bydd yr arolwg o gyflwr yr ystâd, a gynhaliwyd yn ddiweddar, yn cyfrannu at benderfyniadau ynghylch gwariant cyfalaf ar safleoedd yn y dyfodol.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae cysylltiad rhwng yr adroddiad hwn ac amcanion llesiant tymor hir ATAGC. Mae cyllid ar gyfer y Gwasanaeth yn llesol i gymunedau Gogledd Cymru, ac mae'n sicrhau bod digon o fuddsoddiad yn y seilwaith i alluogi'r gwasanaeth i ddarparu ymatebion brys a gwaith ataliol ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei gosod bob blwyddyn yn unol â'r ddarpariaeth gwasanaethau arfaethedig, sy'n cynnwys ymateb brys a gwaith ataliol.
Cyfreithiol	Rhaid i'r Awdurdod yn ôl y gyfraith osod cyllideb fantoledig, a rhoi gwybod i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu os oes unrhyw wyro oddi wrth hynny.
Staffio	Dim
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Dim
Risgiau	Mae incwm a gwariant yn cael ei fonitro'n agos i sicrhau bod gan yr Awdurdod ddigon o arian i osod cyllideb fantoledig. Os oes gofynion mawr ar y Gwasanaeth dros gyfnod hir, mae'n bosibl y bydd angen cyllid ychwanegol i gynnal y ddarpariaeth gwasanaethau.